

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115236448
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4115236448.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcov: 1/ H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, 2/ E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, 3/ E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, 4/ Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, X./ J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. H. X, 6/ O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, zomr. XX.XX.XXXX, 7/ E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Q. XX, všetci zastúpení JUDr. Milotou Klemaničovou, advokátkou so sídlom Pezinok, Dr. Bokesa 17, proti žalovaným: 1/ E.. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. H. XX, zastúpená advokátskou kanceláriou: AK Bitalová & Demeterová, s.r.o., so sídlom Rimavská Sobota, Žánovská 5183/2A a 2/ Generali Poist'ovňa, a.s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpený advokátskou kanceláriou: MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 35 709 332, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolaní žalovaných v I. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20.08.2018 č. k. 10C/682/2015-439, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie týkajúci sa žalobcu v 6. rade voči žalovaným v 1. a 2. rade **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

V ostatných napadnutých častiach vo výrokoch I. - V., VII. a IX. rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a v týchto častiach vec vracia súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie zaviazal žalovaných v I. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30.000 eur, žalobkyni v 2. a 3. rade po 20.000 eur, žalobcovi v 4. a žalobkyni v 5. rade po 30.000 eur a žalobcom v 6. a 7. rade po 5.000 eur všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že strany nemajú nárok na náhradu trov konania a žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok vo výške 4.266 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia sa domáhali, aby súd rozhodol, že žalovaní v I. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v I. rade 70.000 eur, žalobkyni v 2. a 3. rade po 30.000 eur, žalobcovi v 4. a 5. rade po 50.000 eur a žalobcom v 6. a 7. rade po 5.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku ako zásah do ich osobnostných práv, pretože žalovaná v I. rade dňa 28.03.1994 (správne malo byť 28.03.2014) zavinila dopravnú nehodu, pri ktorej zomrela E. A., ktorá bola manželkou žalobcu v 1. rade, matkou žalobkyne v 2. a 3. rade a nevestou žalobcov v 6. a 7. rade, švagrinou žalobcov v 4. a 5. rade a E. A., ktorá bola dcérou žalobcov v 5. a 6. rade, vnučkou žalobcov v 6. a 7. rade, sesternicou žalobkýň v 2. a 3. rade a neterou žalobcu v I. rade a v čase nehody mal uzavretú poisťnú zmluvu so žalovaným v 2. rade. Dňa 28.03.2014 žalovaná v I. rade sa plne nevenovala vedeniu vozidla, začala predchádzať pred ňou idúce nákladné motorové vozidlo napriek tomu, že je to vodorovná dopravná

značka a pozdĺžna súvislá čiara, rozhládové podmienky a momentálna situácia v cestnej premávke neumožňovali, v dôsledku čoho prešla do protismeru, kde sa ľavou prednou časťou vozidla zrazila s protiúdcim vozidlom, ktoré viedol žalobca v I. rade. Žalovaná v I. rade týmto svojim konaním porušila § 3 ods. 2 písm. a/, b/, § 4 ods. 1 písm. c/, § 9 ods. 1, § 15 ods. 5 písm. a/, b/, c/ zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. V trestnom konaní bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo 16.04.2015 č. k. 22T/4/2015-692 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.07.2015 sp. zn. 3To/70/2015 uznaná za vinnú z prečinu usmrtienia a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, zákaz činnosť viesť motorové vozidlá všetkého druhu v trvaní 6 rokov a nahradiť škodu žalobcom v I. a 5. rade, pričom s ostatným nárokom boli odkázaní na občianskoprávne konanie. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 13, § 16, § 112 ods. 1 OZ, ako aj § 3 ods. 2 písm. a/, b/ zák. č. 8/2009 Z. z., ako i § 4 ods. 1 písm. c/, § 9 ods. 1, § 15 ods. 5, písm. a/, b/, c/ uvedeného zákona. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že vina žalovanej bola preukázaná v trestnom konaní, ktorým rozsudkom je súd podľa § 193 CSP viazaný, a preto v tomto konaní neskúmal zavinenie žalovanej v I. rade. Svojim nezodpovedným a vysoko rizikovým manévrom spôsobila vážnu dopravnú nehodu, pri ktorej zahynuli dvaja ľudia a štyria boli ťažko zranení. Z výsluchu žalobcov v I. - 5. rade mal za preukázané, že žalobca v I. rade mal s neb. manželkou harmonické manželstvo, z ktorého pochádzali dve dcéry, žalobkyne v 2. a 3. rade. Pri nehode, pri ktorej zomrela jeho manželka bol tiež ťažko zranený, mal psychické ťažkosti, pre ktoré musel vyhľadať odbornú pomoc, fyzické aj finančné ťažkosti, pretože bol dlhodobo práceneschopný. Ich dcéry mali v čase nehody 17 a 14 rokov, s matkou mali blízky vzťah. Žalobca v I. rade si po čase našiel novú priateľku, ale podľa jeho vyjadrenia, ako aj vyjadrenia žalobkyň v 2. a 3. rade im matku nenahradiť. Pri nehode zomrela aj ich sesternica a netež žalobcu E. ktorá študovala na rovnakej strednej škole ako žalobkyňa v 2. rade a bývali spolu v jednej izbe. E. bola dcérou žalobcu v 4. a 5. rade, bola ich prvorodeným dieťaťom aj prvorodenou vnučkou v rodine. Z rodičmi a mladším bratom vyrastala až do 12 - 13 rokov u svojich starých rodičov a mala k nim blízky vzťah. Dospel k záveru, že nie je preto zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ dostatočné, pretože intenzita zásahu nie je primerane napravitelná inými prijateľnými prostriedkami, a je opodstatnené a spravodlivé priznanie materiálnej satisfakcie podľa § 13 ods. 2 OZ. Pri určovaní výšky náhrady prihliadol na intenzitu vzájomného vzťahu pozostalých a nebohých, ich vek a dopad do duševnej sféry pozostalých členov rodiny, ktorým táto tragická nehoda navždy zmenila a poznačila život. Súd preto považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy u žalobcu v I. rade vo výške 30.000 eur, žalobkyň v 2. a 3. rade u každej po 20.000 eur, u žalobcov v 4. a 5. rade u každého po 30.000 eur a u žalobcov v 6. a 7. rade po 5.000 eur, pretože E. u nich vyrastala a boli na seba citovo naviazaní a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. V ďalšej časti poukázal na ust. § 4 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z. z., ako aj § 15 ods. 1, 2 uvedeného zákona a § 100 ods. 1 a § 101 OZ. V konaní nebolo sporné, že žalovaná ako poistená mala so žalovaným v 2. rade uzavretú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. Žalovaný v 2. rade v konaní namietal svoju pasívnu legitímáciu s odôvodnením, že povinné zmluvné poistenie nepokrýva náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. V tejto súvislosti poukázal na rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 U. C-22/12, ktorý vo veci prejudiciálnej otázky rozhodol, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy. Poukázal i na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR, ktorý sa najskôr prikláňal k názoru, že tieto nároky pozostalých nie sú zahrnuté do zákonného poistného krytia (rozsudok sp. zn. 3Cdo/301/2012) avšak Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach, ktoré citoval v rozhodnutí sťažnosť pre porušenie zákona ako zjavne neopodstatnené odmietol, pretože dospel k záveru, že extenzívny výklad pojmu „škoda“ použitý v Zákone o povinnom zmluvnom poistení nie je aplikáciou práva contra legem, ale ide o zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórií, ktoré umožňujú zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (i materiálnu) ujmu aprobevanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, a takýto záver nie je prejavom svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti, pričom takýto široký výklad pojmu § 4 PZP je ústavné konformný ako aj eurokonformný. Preto považoval námietku žalovanej o nedostatku svojej pasívnej legitímácie za nedôvodnú a dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade je pasívne legitimovaný v tomto spore. Žalovaná vzniesla proti nároku žalobcov aj námietku premlčania, ktorú vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože žalobcovia podali žalobu na súd dňa 06.12.2015 a hoci ju v časti proti žalovanému v 2. rade vzali späť, dňa 08.02.2017 podali návrh na pristúpenie žalovaného v 2. rade do konania, a teda tak žalobu proti nemu podali ešte pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby, počiatok ktorej je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu t. j. 28.03.2014 a nie 2-ročnej subjektívnej lehote na uplatnenie nároku na náhradu škody. Z uvedeného dôvodu preto rozhodol, že aj žalovaná je povinná nahradiť žalobcom priznanú náhradu nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255

ods. 2 CSP, a preto, že obe strany sporu boli čiastočne úspešné, súd im náhradu trov konania nepriznal. O zaplatení súdneho poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalovaná v 1. rade a to proti výroku X. rozsudku. Je toho názoru, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci keď zaviazal žalovanú v I. rade k povinnosti uhradiť súdny poplatok vo výške 4.266 eur. Žalovaná v 1. rade je zo zákona oslobodená od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov a to v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb., nakoľko jej bol v tomto konaní priznaný nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, na základe rozhodnutie centra právnej pomoci, ktoré bolo v konaní predložené. Preto žiadala, aby povinnosť zaplatiť súdny poplatok voči žalovanej v 2. rade bola zrušená (správne bolo asi na mysli žalovanej v I. rade).

4. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním aj žalovaný v 2. rade, ktorý navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. - VII. a IX. a X. a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie veci, a aby zaviazal žalobcov na náhradu trov konania žalovaného v 2. rade. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný a konanie má z toho dôvodu inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d/ CSP), rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu rozhodnutiu o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného v 2. rade. Podľa jeho názoru je vylúčená aplikácia rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12 U., keď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 vylúčil túto aplikáciu na slovenskú právnu úpravu Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách, v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. V tejto súvislosti poukázal aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/219/2016. Podľa názoru žalovaného v 2. rade, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016 je nezákonný. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu je podľa jeho názoru v rozpore s princípom právnej istoty, a teda v rozpore so základnými doktrínami právneho štátu z dôvodu, že je ak zákon, ktorý počas svojej 17-ročnej platnosti a účinnosti a teda aplikácia vykladaný opakovane aj Najvyšším súdom SR jedným spôsobom a iný senát Najvyššieho súdu SR a na jeho podklade aj súd prvej inštancie v rozsudku pripustil opačnú interpretáciu tohto zákona. Preto uvedený rozsudok nemôže mať žiadnu relevantnú váhu na účely ďalších prebiehajúcich konaní a nemožno k nemu prihliadať. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejмый vlastný postoj súdu prvej inštancie k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného v 2. rade. Naďalej zastáva názor, že v predmetnej právnej veci nebol daný dôvod na eukonformný výklad. Ak by súd prvej inštancie prihliadol na žalovaným v 2. rade uvádzaný argument ohľadne neprípustnosti priamej aplikácie smerníc a eurokonformného výkladu, tak by dospel k správne rozhodnutiu ohľadne jeho pasívnej legitímácie. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil premlčanie nároku voči žalovanému v 2. rade. Právne posúdenie námietky premlčania, keď súd na jednej strane rozlišuje medzi právnym základom nároku uplatneného žalobcami voči žalovanej v I. rade a žalovanému v 2. rade a subsumuje nemajetkovú ujmu pod náhradu škody podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení a na druhej strane vo vzťahu k premlčaniu nárokov aplikuje voči obom žalovaným rovnakú právnu úpravu, t. j. trojročnú premlčaciu dobu, je nesprávne. Súd prvej inštancie podrobnejšie nevysvetľuje, prečo by sa mala aplikovať 3-ročná premlčacia doba, a nie 2-ročná premlčacia doba, keď si žalobcovia formálne celkom zjavne uplatňujú nárok na náhradu škody na zdraví v ust. § 4 ods. 2 v spojení s ust. § 15 ods.1 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, žalovaný v 2. rade považuje výšku priznanej náhrady v celkovej výške 140.000 eur za privysokú. Zmyslom zadosťučinenia nie je zábezpeka, zdroj výživy, či náhrada príjmov, nemôže ísť ani o neprimerané obohatenie. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14. Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie uviedol v rámci odôvodnenia rozsudku, že je potrebné v rámci úvahy súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadniť všetky okolnosti daného prípadu, vrátane majetkových pomerov žalobcov, ďalej tak už nepostupoval, keď opomenul v rámci svojich úvah kritéria ako je finančná situácia žalobcov. Preto považuje priznanú výšku nemajetkovej ujmy za neprimeranú, nesprávnu a v konečnom dôsledku za nezákonnú. Čo sa týka povinnosti zaplatiť súdny poplatok uviedol, že podľa jeho názoru výrok 9 rozhodnutia odporuje výrok 10 rozsudku. Podľa názoru žalovaného v 2. rade nie je splnená hypotéza právnej normy ust. § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch a žalovanému v 2. rade nie je možné uložiť poplatkovú povinnosť. Žalovaný v 2. rade sa nijako nepodieľal na páchaní trestnej činnosti žalovanej v I. rade a teda nie je zodpovedný na neoprávnený zásah do rodinného a súkromného života žalobcov, a práve táto skutočnosť predstavuje

tzv. dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý neprichádza do úvahy uloženie poplatkovej povinnosti žalovanému v 2. rade.

5. K odvolaniu žalovaného v 2. rade sa vyjadrila žalovaná v 1. rade, ktorá uviedla, že súd prvej inštancie sa v predmetnom rozsudku správne vysporiadal s tým, že žalovaný v 2. rade je pasívne legitimovaným v tomto spore. Nárok pozostalých po obetiach dopravnej nehody z titulu ich nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkych osôb, je zahrnutý do zákonného poistného krytia o náhrade škody a z toho dôvodu je žalovaný v 2. rade pasívne legitimovaný v tomto spore. Súd sa správne vysporiadal i s otázkou premlčania, pretože v zmysle § 101 OZ, 3-ročná premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, preto navrhol, aby vo výrokoch 1. - 9. rozsudok okresného súdu potvrdil a vo výroku 10 zrušil rozsudok vo vzťahu žalovanej v I. rade.

6. K odvolaniam žalovaného v I. a 2. rade sa vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

7. K odvolaniu žalovanej v I. rade uviedli, že právne posúdenie jej námietky ponechajú na právne posúdenie odvolacieho súdu. K odvolaniu žalovaného v 2. rade uviedli, že zotrávajú na svojom stanovisku, ktoré prezentovali v priebehu konania, čo sa týka pasívnej legitimácie žalovaného v 2. rade. Nesúhlasia s jeho názorom o výške nemajetkovej ujmy, ktorú tento považuje za neadekvátnu. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je na hranici súdmi priznávaného minima, pričom v tomto konkrétnom prípade došlo k úmrtiu dvoch osôb a okruh osôb, ktorým bola tragickou udalosťou spôsobená nemajetková ujma je z toho dôvodu širší, ktorá skutočnosť má logický dopad i na súhrnnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Takisto vo vzťahu ku každej zomrelej osobe si uplatnili náhradu ujmy 3 osoby, pričom na tieto tri osoby pripadol spolu priznaný nárok vo výške 70.000 eur. Čo sa týka otázky náhrady trov konania, rovnako ako u žalovaného v I. rade, rozhodnutie o námietkach žalovaného v 2. rade ponechávajú na posúdenie odvolaciemu súdu.

8. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 30.01.2019 č. k. 10C/682/2015-506 súd menil rozhodnutie tak, že žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok 4.266 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.02.2019 a dňa 08.11.2018 bola zložená platba v stanovenej výške od žalovaného v 2. rade.

9. Prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) s účinnosťou od 01.07.2016 došlo k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (§ 473 CSP). Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s výnimkami z tohto základného pravidla ustanovenými v § 470 ods. 2 CSP.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho napadnutých častiach podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a vo vzťahu k žalobcovi v 6. rade zrušiť a konanie zastaviť (§ 389 ods. 1 písm. a/ CSP; § 391 CSP).

11. Právna zástupkyňa žalobcov prípisom došlým odvolaciemu súdu dňa 22.11.2019 oznámila, že žalobca v 6. rade zomrel dňa 07.11.2019. Dňa 31.01.2020 oznámila, že dedičmi po zomrelom sú jeho manželka E. A. (žalobkyňa v 7. rade), ako aj synovia H. A. (žalobca v 1. rade), Q. A. (žalobca v 4. rade) a H. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý nie je účastníkom sporu. Odvolací súd podotýka, že vzhľadom na úmrtie žalobcu v 6. rade pre ďalší postup v konaní a pre určenie, či a prípadne s kým je možné v konaní pokračovať je rozhodujúce posúdenie povahy uplatňovaného nároku. V danom prípade si žalobca v 6. rade uplatnil právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (peňažné zadostučinenie) podľa § 13 ods. 2 OZ. Toto právo je svojou povahou úzko späté s postihnutou osobou a má osobný

charakter, predovšetkým preto, že jeho cieľom je primerane vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla fyzickej osobe na jej osobnosti; ak sa fyzickej osobe neposkytne náhrada ešte počas jej života, nemôže už po jej smrti plniť svoj účel. Z toho možno vyvodiť, že smrťou oprávnenej osoby zaniká a na dedičov neprechádza právo na peňažné zadosťučinenie. Procesným dôsledkom toho je, že ak zomrie v priebehu súdneho konania fyzická osoba, ktorá takéto právo uplatnila, musí sa konanie zastaviť, pretože vzhľadom na povahu veci (zanik práva viazaného na konkrétnu osobu - § 579 ods. 2 OZ) nemožno v súdnom konaní pokračovať s dedičmi zomrelého. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi v 6. rade zrušil (§ 389 ods. 1 písm. a/ CSP) a konanie zastavil (§ 391 ods. 1 CSP; § 62 a § 63 ods. 1 CSP).

12. Keďže rozsudok súdu prvej inštancie žalovaná v I. rade napadla len v jeho časti o zaplatení súdneho poplatku a súd prvej inštancie uznesením zo dňa 30.01.2019 rozhodol o povinnosti zaplatiť uvedený súdny poplatok len žalovanému v 2. rade a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.02.2019, nebolo prieskumom odvolacieho súdu rozhodovanie o poplatkovej povinnosti. Taktiež odvolaním zo strany strán sporu nebola napadnutá zamietajúca časť rozhodnutia, a preto v dôsledku absencie odvolania v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zostal právoplatný. Prieskumom odvolacieho konania bola len vyhovujúca časť rozsudku súdu prvej inštancie a časť, v ktorej rozhodoval o nároku na náhradu trov konania.

13. V preskúvanom prípade nebolo sporné, že dňa 28.03.2014 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobila žalovaná v I. rade, pri tejto nehode spolujazdkyňa žalobcu v I. rade E. A. utrpela zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla a spolujazdkyňa E. A. utrpela zranenia, ktorým podľahla XX.XX.XXXX v nemocnici. Žalovaná bola v trestnom konaní uznaná za vinnú z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu a nahradiť škodu žalobcom v 1. - 5. rade, pričom s ostatným nárokom boli odkázaní na občianskoprávne konanie. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že žalovaná v I. rade sa ku skutku priznala a svoje konanie oľutovala. Žalovaná v I. rade mala uzatvorenú poisťnú zmluvu a to Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným v 2. rade. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zodpovednosť žalovaného v 2. rade je daná v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z. z. s tým, že náhrada nemajetkovej ujmy sa priznáva aj podľa ustanovení o ochrane osobnosti upravených v § 11 a nasl. OZ. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade, t. j. existencie jeho povinnosti hradiť nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. S právnym posúdením v tejto časti sa odvolací súd plne stotožňuje a ako na vecne správne ďalej poukazuje.

14. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd poznamenáva, že pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitím zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení najmä na ust. § 4 ods. 2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poisťného krytia v našom právnom prostredí a pojem škoda je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykladať eurokonformne. Rozhodujúcim je v danej veci rozsudok ESD C-22/12 vo veci U. a odkaz na prijaté tri európske smernice týkajúcej sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, neskôr v roku 2009 konsolidovaných smernicou 2009/103. K námietke nepriameho účinku smerníc odvolací súd udáva, že táto charakteristika smerníc nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES. Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo únie, a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odhŕať smernici jej potrebný účinok (rozsudok ESD z 09. 06. 2011 vo veci C-409/2009). Z vyššie označeného rozsudku ESD vo veci U. taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby, pri prevádzke dopravných prostriedkov. V danom rozsudku totiž ESD nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o „škode z dôvodu nemajetkovej ujmy“. Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu. Za rozhodujúce je konštatovanie, že zodpovednosť poisteného vzniká na základe dopravnej nehody

a máva občianskoprávnu povahu. Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ust. § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto je poisťiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení, vznikla povinnosť uhradiť škodu žalobkyni.

15. Aj keď otázka pasívnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka za zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode a jej krytia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. už bola v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR riešená (rozsudok 3Cdo/301/2012 z 31. 03. 2016) v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok žalobkyni na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 OZ, odvolací súd sa pri riešení tejto otázky odklonil od rozhodovacej praxe, pričom vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 17. 08. 2016 sp. zn. I. ÚS 474/2016, kde v obdobnej veci bola sťažnosť poisťovne odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Ústavný súd v tomto rozhodnutí zaujal názor, že článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166 /EHS z 24. 04. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. 05. 2005 a článok 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14. 05. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode ako aj náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vi veci samej. Poukázal na ďalšie svoje rozhodnutie pod sp. zn. III.ÚS/646/2012, na základe ktorého aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ústavný súd k danému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla ako aj aplikujúc extenzívny pojem náhrada škody. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade je pasívne legitimovaný v danej veci.

16. Definíciu ustálenej rozhodovacej praxe podal judikát R 71/2018 (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 29/2017 z 24. januára 2017, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018). V zmysle tohto judikátu patria pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu. alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

17. Názorným príkladom ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je rozhodnutie Najvyššieho súdu z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktorým poukazuje na rozdielnosť doterajšej rozhodovacej

praxe najvyššieho súdu. V odôvodnení vysvetlí, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, keďže citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú. K záveru o potrebe krytia náhrady nemajetkovej ujmy z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla dospel dovolací súd s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zohľadňujúc skutočnosť, že neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby bol vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, v súvislosti s ktorou vzniknutá zodpovednosť za spôsobené škody je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z.

18. Tu je nevyhnutné poukázať aj na skutočnosť, že po vydaní rozhodnutia z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch. Otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí napríklad už v rozhodnutiach zo 14. júna 2017 sp. zn. 3 MCdo 1/2016, z 27. februára 2018 sp. zn. 6 Cdo 206/2017, z 27. februára 2018 sp. zn. 6 Cdo 143/2017, z 29. novembra 2018 sp. zn. 6 Cdo 80/2018, sp. zn. 8 Cdo 6/2018 z 27. septembra 2018. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 bolo napokon prijaté aj do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod č. 61 s právnou vetou: „Škodu pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv spôsobenom prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Týmto postupom najvyššieho súdu bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov v predmetnej problematike, čím zároveň došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v otázke povinnej vecnej legitímácie poisťovne, ako aj eurokonformného výkladu pojmu škoda, ktorá zahŕňa škodu majetkovú, ale aj nemajetkovú ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, spočíva na správnom právnom posúdení a je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

19. V konaní bolo nesporne preukázané, že v danej právnej veci na strane žalobcov boli preukázané podmienky vzniku nemajetkovej ujmy a to: 1/ neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, 2/ nemajetková ujma na osobnosti a 3/ príčinná súvislosť medzi nimi, preto primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu žalovaných do osobnostných práv žalobcov je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď primerané morálne zadostučinenie podľa§ 13 ods. 1 OZ (nepeňažná satisfakcia) nie je postačujúce. Napokon v tomto smere nevzniesli námietku ani jeden zo žalovaných, preto vzniklo žalobcom v I. - 7. rade právo na relatívnu náhradu, keďže vyššie uvedená morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu žalovaných nebola adekvátna. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy, ktorá bola namietaná žalovaným v 2. rade, sa odvolací súd s takto priznanou výškou nemajetkovej ujmy nestotožňuje a rozhodnutie v tejto časti považuje za predčasné, bez dostatočne vykonaného dokazovania a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Vzhľadom k právnej úprave pri rozhodovaní o výške relatívnej náhrady neposkytuje (a ani v súčasnej dobe nedáva) všeobecným súdom presný návod pre jej vyčíslenie, je nutné prihliadať k judikatúrou ustáleným kritériám pre jej určenie. Jedná sa o kritéria, ktoré je možno posudzovať tak na strane poškodeného (pozostalého), ako aj na strane škodcu (osoby zodpovednej). Okolnosti, ktoré je potrebné skúmať na strane poškodeného, môžu byť podľa rozvíjajúcej sa doktríny: a/ intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým, b/ vek zomrelého a pozostalých, c/ otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d/ prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu rozhodujúca. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého mnohokrát prerastajúceho až do duševného ochorenia. Pri zohľadnení veku zomrelého sa odlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca, jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jeho

vnúčatami. Dôležitú úlohu hrá i pocit rodiča za svoje deti. Strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne závislý sa negatívne prejaví o vo sfére osobnostného prežívania. Iná forma satisfakcie než peňažitá síce nemôže byť sama o sebe dostačujúca, jej poskytnutie a následné posúdenie iného významu však môže prehovoriť do zníženia peňažitého zadosťučinenia.

20. Okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodcu zásahu) sú: a/ postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a pod.), b/ dopad udalostí do duševnej sféry pôvodcu fyzickej osoby, c/ jeho majetkové pomery, d/ miera zavinenia, eventuálne miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Je celkom zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými; ústretové chovanie, ospravedlnenie, či prejavená ľútosť škodcu môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia, či vyjadrená bezcitnosť ich môže ešte prehľbiť. Je nutné prihliadnuť tiež k jeho majetkovým pomerom tak, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaného nároku.

21. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Odvolací súd konštatuje, že pri stanovení výšky čiastky relatívnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež tým spôsobom, že súd prvej inštancie porovná čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch a to nielen v obdobných, ale i ďalších, v ktorých sa jednalo o zásah do iných osobnostných práv a to predovšetkým do práva na ľudskú dôstojnosť. S poukazom na tieto uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva odpoveď na vyššie uvedené otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam. Náhrada nemajetkovej ujmy má sledovať vyrovnanie morálnej ujmy, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnostných práv a má podliehať testu proporcionality. Jeho zmyslom je zabrániť tomu, aby na strane žalobcov vzniklo bezdôvodné obohatenie, a aby na strane žalovaných nepôsobilo likvidačne, resp. či vzhľadom na majetkové pomery žalovanej v I. rade bude daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zrejme rezignoval na dostatočné posúdenie prevenčno-sankčnej náhrady nemajetkovej ujmy. Prisúdená výška náhrady síce nesmie byť pre zodpovedný subjekt likvidačná, na druhej strane však musí pôsobiť na zodpovedný subjekt tak, aby sa snažil obdobným zásahom do práva na súkromný život spôsobený hrubou nedbanlivosťou predchádzať. Strata blízkej osoby predovšetkým dieťaťa je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Avšak ďalšou podmienkou priznania peňažného zadosťučinenia je, že zásah do práva na ochranu osobnosti mal takú intenzitu, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti. Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru súdnej praxe považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dosah a dôsledky považuje za značnú ujmu. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii) prípadne v spoločenskom postavení a pod. vnímala aj každá iná fyzická osoba. Peňažné zadosťučinenie môže súd priznať, ak dospeje k záveru, že v konkrétnom prípade došlo ku skutočnému zníženiu dôstojnosti, resp. vážnosti fyzickej osoby, v spoločnosti pritom zásah má značnú intenzitu. Aj keď už odvolací súd vyššie konštatoval, že žalobcovia majú nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, doposiaľ v tomto smere nebolo vykonané dostatočné dokazovanie, pretože súd musí bezpečne zistiť, že k takémuto zníženiu skutočne došlo a dôkazné bremeno je na žalobcoch, ktorí ujmu preukazujú prostredníctvom svedeckých výpovedí. V danom prípade síce súd prvej inštancie konštatoval, že medzi žalobcami existujú rodinné vzťahy, avšak svoje rozhodnutie v tejto časti bližšie neodôvodnil a rozhodnutie v tejto časti sa javí aj nepreskúmateľným. Napokon ani samotní žalobcovia v tomto smere nenavrhlí vykonať žiadne dokazovanie, keď súd v konaní vychádzal len z ich výpovedí a konštatoval, že napr. žalobca v I. rade mal i psychické problémy, avšak na preukázanie tejto skutočnosti nebol navrhnutý žiaden dôkaz. Bolo povinnosťou na strane žalobcov preukázať, že bola v značnej miere znížená ich dôstojnosť, a to nielen v rodinnom živote, ale i v širšom okolí, či už v mieste ich bydliska, v škole, prípadne v práci, keď práve v tomto smere dôkazné bremeno spočívalo na ich strane. Pri posudzovaní otázky primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd poukazuje i na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14. Pokiaľ ide o otázku premlčania práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, odvolací súd udáva, že ide o právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčí vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/278/2007). Nič to nemení na skutočnosti, že žalovaný v 2. rade je zviazaný na náhradu škody v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z., pretože v zmysle uvedeného zákona bol len určený zodpovedný subjekt, ktorý je povinný plniť, avšak nič to nemení na skutočnosti, že v danom prípade ide o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ, ktorá sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

23. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne i o náhrade trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).